

Miljoenennota 2015

De Miljoenennota voor u samengevat

Prinsjesdag 2014: het gaat langzaam beter

Prinsjesdag is een dag van tradities. De gouden koets en de rijtoer door Den Haag, uitbundige of juist ingetogen hoeden en andere hoofddeksels, de troonrede in een mooi versierde Ridderzaal. Koning Willem-Alexander begint zijn tweede troonrede met een terugblik op een gewelddadige zomer. Deze Prinsjesdag heeft door de ramp met vlucht MH17 een 'rouwrand van verdriet', zo zei hij. De Nederlandse economie toont zich volgens de Koning veerkrachtig. Het is hoopgevend dat, na een aantal jaren van krimp en stijgende werkloosheid, ons land voorzichtig weer de weg omhoog vindt. Maar het economisch herstel in ons land is broos.

Het Belastingplan bestond andere jaren soms uit vier of meer wetsvoorstellen. Dit jaar is dat er maar één: Belastingplan 2015. Het kabinet beperkt dit wetsvoorstel tot het strikt noodzakelijke. Het wil de Belastingdienst ontzien omdat in de laatste jaren zeer veel fiscale wetgeving op deze dienst is afgekomen. Ook in het licht van de brief Herziening belastingstelsel past op dit moment een bescheiden Belastingplan. Dat betekent niet dat er weinig is te melden op fiscaal gebied. Naast een verlaging van het belastingtarief in de eerste schijf en een verhoging van de arbeidskorting, introduceert het kabinet een nieuwe 80%-regeling voor opname van levensloopsaldo. En een mogelijkheid om een lijfrente af te kopen bij arbeidsongeschiktheid. Ook op het gebied van de nettolijfrente en het nettopensioen komt er meer duidelijkheid.

Uiteraard houden wij je niet alleen met Prinsjesdag op de hoogte van de laatste ontwikkelingen. Dat doen wij het hele jaar door. Via onze website en via onze tweewekelijkse nieuwsbrief. Kijk maar eens op www.aegonadfis.nl. Wil je reageren? Mail dan naar adfis@aegon.nl.

Wij wensen je veel leesplezier.

Den Haag, 16 september 2014

Het team van Aegon Adfis
Adviesgroep Juridische en Fiscale Zaken

Inhoudsopgave

Deel 1 - Prinsjesdag

1	Miljoenennota 2015	5
1.1	Behoedzaamheid geboden bij economisch herstel	5
1.2	Prioriteiten	5
1.3	Rustiger vaarwater	6
1.4	Uitgaven beperkt en opbouw van buffers	6
1.5	Kansen	6
1.6	Koopkrachtcijfers 2015 positief	6
2	Belastingplan 2015	8
2.1	Belastingplan in teken van lastenverlichting op arbeid	8
2.2	Heffingskortingen, belastingschijven en -tarieven	8
2.3	Overzicht heffingskortingen, belastingschijven en -tarieven	10
2.4	Levensloopregeling: nieuwe 80%-regeling	11
2.5	Afkoop lijfrente bij arbeidsongeschiktheid	11
2.6	Nettolijfrente en nettopensioen	11
2.7	Eigen woning	12
2.8	Ondernemers en werkgevers	13
2.9	DGA en zijn pensioen in eigen beheer	13
2.10	Eenvoudiger belastingstelsel	14
3	Zorg en sociale zekerheid	15
3.1	Inleiding	15
3.2	Werkgelegenheid	15
3.3	Wet Werk en zekerheid	15
3.4	Brug-WW	16
3.5	Werken wordt aantrekkelijker	16
3.6	AOW	16
3.7	Participatiewet	17
3.8	Zorgen voor houdbare zorg	17
3.9	Studiefinanciering	17

Deel 2 - Stand van zaken

4	Sociale zekerheid	19
4.1	Algemene ouderdomswet (AOW)	19
4.2	Algemene nabestaandenwet (Anw)	20
4.3	WW	21
4.4	IOAW en IOW	21
5	Pensioen	22
5.1	Aangepast Witteveenkader	22
5.2	Verlaging maximum opbouw- en premiepercentages pensioenen	22
5.3	Maximering pensioengevend inkomen	22
5.4	2015: Lagere pensioenrichtleeftijd toegestaan	23
5.5	Franchise	23
5.6	Netto staffels gelden voor alle premieovereenkomsten	23
5.7	Pensioenrichtleeftijd in 2016 naar 68?	24
6	Lijfrente	25
6.1	Uiterste ingangsdatum lijfrente	25
6.2	Jaarruimte	25
6.3	Reserveringsruimte	25
6.4	Ingangs- en einddatum	26
6.5	Lijfrente in de winstsfeer	26
7	Nettolijfrente	27
7.1	Achtergrond	27
7.2	Nettolijfrente	27
7.3	Fiscale behandeling nettolijfrente	27
7.4	Vrijwillige deelname en bijdrage werkgever	28
7.5	Nettolijfrente en nettopensioen	28
8	Gouden handdruk stamrecht	29
8.1	Ontslagvergoeding tot 2014	29
8.2	De ontslagvergoeding vanaf 2014	29
8.3	Overgangsregeling voor stamrechten	29
8.4	Ontslagvergoeding wordt transitievergoeding	30

Deel 1

Prinsjesdag

1. Miljoenennota 2015

1.1. Behoedzaamheid geboden bij economisch herstel

Nederland herstelt langzaam van de crisis. Export, bedrijfsinvesteringen en consumptie vertonen een stijgende lijn. De economie groeit in 2015 naar verwachting met 1,25%. Het herstel is echter broos en internationale ontwikkelingen vormen een risico. De werkloosheid is onverminderd hoog en het kabinet maakt de aanpak ervan een topprioriteit. In de Miljoenennota 2015 kiest het kabinet voor het evenwicht tussen herstel van de koopkracht en het verder op orde brengen van de overheidsfinanciën. Daarnaast zijn er gerichte maatregelen om de economie meer te laten groeien, de werkgelegenheid te stimuleren en een antwoord te bieden op opgelopen internationale spanningen.

1.2. Prioriteiten

Binnen de beperkte financiële mogelijkheden en gegeven de uitdagingen waar Nederland voor staat, stelt het kabinet in de Miljoenennota 2015 een aantal prioriteiten.

- Het verlaagt de lasten op arbeid met € 1 miljard (€ 500 miljoen voor hogere arbeidskorting en € 475 miljoen voor lager tarief 1e schijf).
- De koopkrachtontwikkeling is voor de meeste burgers positief. Er is € 160 miljoen extra voor het kindgebondenbudget om de koopkracht van gezinnen te ondersteunen.
- Het verhoogt de uitgaven aan defensie structureel met € 100 miljoen. Hier is sprake van een trendbreuk. Verder is er structureel extra geld voor de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (€ 25 miljoen) en het Openbaar Ministerie (€ 20 miljoen).
- Vanwege de kosten van de hoge instroom van asielzoekers is € 375 miljoen extra beschikbaar voor de eerstejaarsopvang in 2014 en 2015. Voor noodhulp en opvang in de regio zet het kabinet gedurende deze kabinetsperiode € 570 miljoen extra in.
- Het trekt in 2015 aanvullend € 40 miljoen uit om de transitie naar de nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) te ondersteunen.
- Om te investeren in innovatie en dit te behouden voor toekomstige generaties komt er een Toekomstfonds. Het startkapitaal is € 200 miljoen.
- Het verlengt het verlaagde btw-tarief voor bouw en renovatie tot 1 juli 2015. Om de doorstroming op de huizenmarkt te bevorderen verlengt het de maximale periode voor de aftrek van rente op restschulden van 10 naar 15 jaar. Voor de huurtoeslag is € 31 miljoen extra beschikbaar.

1.3. Rustiger vaarwater

De overheidsfinanciën staan er beter voor. De begroting komt hiermee - na een periode van langdurige recessie - in 2015 in rustiger vaarwater. Het EMU-saldo komt volgend jaar uit op -2,2% van het bruto binnenlands product (bbp). Hiermee blijft Nederland ruim onder de Europese tekortnorm van 3%. We zijn er echter nog niet: ook volgend jaar geven we bijna € 15 miljard meer uit dan er binnenkomt en blijft de overheidsschuld doorstijgen. Uitgangspunt blijft begrotingsevenwicht op de langere termijn. De EMU-schuld bedraagt in 2015 70% van het bbp (€ 467,2 miljard).

1.4. Uitgaven beperkt en opbouw van buffers

De afgelopen jaren waren aanvullende maatregelen nodig om hoog opgelopen begrotingstekorten te beteugelen. Zo beperkte het kabinet de groei van de uitgaven fors. Dit neemt niet weg dat de uitgaven de afgelopen jaren harder stegen dan het bbp. Nu het herstel heeft ingezet, is meer ruimte voor trendmatig begrotingsbeleid dat conjunctuurschommelingen opvangt in het begrotingssaldo. Extra maatregelen zijn niet nodig. Voor 2015 stelt het kabinet geen aanvullende bezuinigingen voor. De overheidsfinanciën blijven daarentegen gevoelig voor economische schokken. Om de overheidsfinanciën duurzaam te verbeteren, wil het kabinet het tekort nog verder terugdringen.

1.5. Kansen

De werkloosheid is onaanvaardbaar hoog. Bovendien is behoud van het huidige welvaartsniveau niet vanzelfsprekend. Het vergroten van het Nederlandse groeipotentieel zorgt voor extra banen en welvaart. Daartoe ziet het kabinet mogelijkheden op diverse terreinen, zoals op de arbeidsmarkt en bij de ruimtelijke economische ontwikkeling in stedelijke regio's.

1.6. Koopkrachtcijfers 2015 positief

De ontwikkeling van de koopkracht voor 2015 is positief. De koopkracht neemt in 2015 gemiddeld met 0,5 procent toe. Er zijn wel grote pieken en dalen, die variëren tussen de plus 10 procent en bijna min 3 procent. In tabel 1 staan de koopkrachtcijfers voor 2014 en 2015.

Tabel 1. Koopkrachtcijfers: Standaard koopkrachteffecten in %

	Raming 2013	Raming 2014
Actieven:		
Alleenverdiener met kinderen		
Modaal ¹	0	-2,75
2 x Modaal	0,5	0,25
Tweeverdieners		
Modaal + 1/2 x modaal met kinderen	3	0,25
2 x Modaal + 1/2 x modaal met kinderen	1,5	0,75
Modaal + modaal zonder kinderen	2,25	0
2 x Modaal + modaal zonder kinderen	1,25	0,5
Alleenstaande		
Minimumloon ²	3,5	0,75
Modaal	2,25	0
2 x Modaal	0,5	1
Alleenstaande ouder		
Minimumloon	-0,25	10
Modaal	1,5	2
Inactieven:		
Sociale minima		
Paar met kinderen	0,75	0,75
Alleenstaande	1,5	-0,5
Alleenstaande ouder	1,5	-0,5
AOW (alleenstaand)		
(Alleen) AOW	1,5	-0,25
AOW + € 10.000 aanvullend pensioen	0,25	-1
AOW (paar)		
(Alleen) AOW	0,25	-0,5
AOW +€ 10.000 aanvullend pensioen	0	-1,75

1 Modaal inkomen in 2014: € 34.500

2 Minimum loon in 201: € 19.440

2. Belastingplan 2015

2.1. Belastingplan in teken van lastenverlichting op arbeid

Het Belastingplan 2015 staat in het teken van lastenverlichting op arbeid. Voor deze lastenverlichting is een bedrag van € 1 miljard beschikbaar. Het kabinet gebruikt dat voor een verlaging van het belastingtarief in de eerste schijf en een verhoging van de arbeidskorting. Werken loont hierdoor meer. Hiermee draait het kabinet lastenverzwaringen die voortvloeien uit eerder genomen kabinetsmaatregelen deels terug.

2.2. Heffingskortingen, belastingschijven en -tarieven

2.2.1. Algemene heffingskorting

De algemene heffingskorting wordt volgend jaar iets steiler afgebouwd. Inkomens boven € 20.000 krijgen hierdoor minder algemene heffingskorting. Doordat in het Belastingplan 2014 was voorzien in een forse verhoging van de algemene heffingskorting vanaf 2015, is de algemene heffingskorting voor inkomens tot € 52.000 volgend jaar hoger dan in 2014.

Tabel 2 hieronder laat zien hoe hoog de algemene heffingskorting is bij een bepaald inkomen in de jaren 2014 tot en met 2017. Rekening houdend met Belastingplan 2015 en de verwachte inflatiecorrectie.

Tabel 2. Hoogte algemene heffingskorting bij een bepaald inkomen in 2014 t/m 2017

Inkomen	2014	2015	2016	2017
10.000	2.103	2.203	2.265	2.260
20.000	2.096	2.199	2.265	2.260
30.000	1.896	1.967	1.942	1.947
40.000	1.696	1.735	1.610	1.615
50.000	1.496	1.503	1.278	1.283
60.000	1.366	1.342	1.015	991
100.000	1.366	1.342	1.015	991

2.2.2. Belastingtarief eerste schijf

Het tarief voor de eerste schijf van de inkomstenbelasting bedraagt volgend jaar 36,5%. Dat is een verhoging met 0,25 procentpunt ten opzichte van 2014. Maar een verlaging in vergelijking met het tarief van 36,76% dat aanvankelijk was voorzien voor 2015. De tarieven van de overige belastingschijven blijven ongewijzigd.

2.2.3. Verhoging arbeidskorting

Het Belastingplan 2014 bracht diverse wijzigingen aan in de arbeidskorting. Zo is het maximum van de arbeidskorting fors verhoogd met in totaal € 836. Deze verhoging gaat in vier stappen, waardoor ook in de jaren 2015, 2016 en 2017 dus nog verhogingen plaatsvinden. Daarnaast is in het Belastingplan 2014 een stapsgewijze afbouw van de arbeidskorting voor hoge inkomens ingezet, waardoor in 2017 bij een inkomen van circa € 110.000 een arbeidskorting van nihil resteert.

Het Belastingplan 2015 brengt wijzigingen aan in de arbeidskorting. Het inkomen waarbij de arbeidskorting wordt afgebouwd, wordt verhoogd. Zo profiteren meer mensen van de arbeidskorting.

De volgende tabel laat zien hoe hoog de arbeidskorting bij een bepaald inkomen is in de jaren 2014 tot en met 2017. Rekening houdend met Belastingplan 2015 en de verwachte inflatiecorrectie.

Tabel 3: Hoogte arbeidskorting bij een bepaald inkomen in 2014 t/m 2017

	2014	2015	2016	2017
20.000	2.097	2.220	2.477	2.586
40.000	2.097	2.220	2.477	2.655
60.000	1.326	1.816	2.088	2.298
80.000	526	1.016	1.288	1.498
90.000	367	616	888	1.098
100.000	367	216	488	698
110.000	367	184	88	298
120.000	367	184	0	0

2.2.4. Aanpassing ouderenkorting en afschaffen ouderentoeslag box 3

Met ingang van 2016 wordt de ouderenkorting verlaagd met € 83. De ouderenkorting bedraagt in 2014 € 1.032 voor belastingplichtigen met een inkomen tot € 35.450 en € 150 bij een hoger inkomen. De ouderenkorting komt in 2016 voor belastingplichtigen met een inkomen tot circa € 36.200 uit op circa € 970 en voor belastingplichtigen met een hoger inkomen op circa € 70.

Ouderen met een inkomen in box 1 van maximaal € 19.895 en een grondslag sparen en beleggen (grondslag voor box 3) van maximaal € 279.708 per belastingplichtige hebben recht op een verhoging van het heffingsvrije vermogen in box 3 met maximaal € 27.984: de ouderentoeslag. Deze toeslag wordt met ingang van 2016 afgeschaft.

2.3. Overzicht heffingskortingen, belastingschijven en -tarieven

De volgende tabel geeft een overzicht van de belangrijkste heffingskortingen, schijven en tarieven voor 2014 en 2015.

Tabel 4: Heffingskortingen, belastingschijven en –tarieven

Heffingskortingen	Stand 2014	Stand 2015
Maximum algemene heffingskorting boven AOW-leeftijd	€ 1065	€ 1123
Minimale algemene heffingskorting onder AOW-leeftijd	€ 1366	€ 1342
Minimale algemene heffingskorting boven AOW-leeftijd	€ 692	€ 686
Maximum arbeidskorting	€ 2097	€ 2220
Minimale arbeidskorting	€ 367	€ 184
Maximum werkbonus	€ 1119	€ 1119
Maximum inkomensafhankelijke combinatiekorting	€ 2133	€ 2152
Maximum alleenstaande ouderkorting	€ 2266	Vervallen
Jonggehandicaptenkorting	€ 708	€ 715
Ouderenkorting	€ 1032 / € 150	€ 1042 / € 152
Alleenstaande ouderenkorting	€ 429	€ 433
Maximum korting voor groene beleggingen	€ 395	€ 399

Schijven en grenzen	Stand 2014	Stand 2015
Einde eerste schijf	€ 19.645	€ 19.822
Einde tweede schijf geboren voor 1 januari 1946	€ 33.555	€ 33.857
Einde tweede schijf geboren na 1 januari 1946	€ 33.363	€ 33.589
Einde derde schijf	€ 56.531	€ 57.585

Gecombineerde tarief IB/LB	Stand 2014	Stand 2015
AOW-premie eerste en tweede schijf (niet boven AOW-leeftijd)	17,90	17,90
ANW-premie eerste en tweede schijf	0,60	0,60
AWBZ-resp. Wlz- premie eerste en tweede schijf	12,65	9,65 (*)
Tarief eerste schijf onder AOW-leeftijd	36,25%	36,5%
Tarief eerste schijf boven AOW-leeftijd	18,35%	18,6%
Tarief tweede schijf onder AOW-leeftijd	42%	42%
Tarief tweede schijf boven AOW-leeftijd	24,1%	24,1%
Tarief derde schijf	42%	42%
Tarief vierde schijf	52%	52%

(*) Het belastingtarief van de eerste en tweede schijf wordt met 3%-punt verhoogd. Deze wijziging houdt verband met de invoering van de Wet langdurige zorg (Wlz). Deze wet vervangt de Algemene Verzekering Bijzondere Ziektekosten (AWBZ). Het premiepercentage van de verzekering langdurige zorg is lager dan het AWBZ-premiepercentage. Om de Wet langdurige zorg lastenneutraal in te voeren wordt het belastingtarief met hetzelfde percentage verhoogd als het premiepercentage daalt. Het gecombineerde heffingspercentage in de eerste en tweede schijf blijft hiermee ongewijzigd.

2.4. Levensloopregeling: nieuwe 80%-regeling

Per 1 januari 2012 is de levensloopregeling voor nieuwe gevallen afgeschaft. Op grond van het overgangsrecht mogen belastingplichtigen die op 31 december 2011 een levenslooptegoed hadden van € 3000 of meer tot en met het jaar 2021 blijven deelnemen aan de levensloopregeling. Zij kunnen bestedingsvrij over hun levenslooptegoed beschikken. In 2013 werd bij volledige opname van het levenslooptegoed slechts 80% belast. De onder het overgangsrecht vallende deelnemers aan een levensloopregeling krijgen in 2015 opnieuw de gelegenheid om van een 80%-regeling gebruik te maken. Deze 80%-regeling geldt ten hoogste voor het bedrag van het levenslooptegoed op 31 december 2013. Na toepassing van de 80%-regeling kan de belastingplichtige geen gebruik meer maken van het overgangsrecht, omdat het volledige tegoed opgenomen moet worden.

2.5. Afkoop lijfrente bij arbeidsongeschiktheid

Vanaf volgend jaar kan een verzekeringnemer zijn lijfrente eerder opnemen om te voorzien in inkomen bij arbeidsongeschiktheid. Hij is dan geen revisierente verschuldigd. De afkoopsom behoort wel tot zijn inkomen in box 1. Hiervoor gelden drie voorwaarden:

1. De verzekeringnemer moet langdurig arbeidsongeschikt zijn. Een ministeriële regeling vult nader in wat hieronder wordt verstaan;
2. De gerechtigde moet nog niet de AOW-gerechtigde leeftijd hebben bereikt;
3. Het op te nemen bedrag mag niet hoger zijn dan het inkomen van de belastingplichtige in de afgelopen jaren. Om de regeling zo eenvoudig mogelijk te houden, hoeft tot een bedrag van € 40.000 geen toetsing aan het inkomen plaats te vinden.

2.6. Nettolijfrente en nettopensioen

Voor een uitgebreidere uiteenzetting zie ook hoofdstuk 7.

2.6.1. Afzonderlijke box 3-vrijstelling voor nettopensioen

Er komt een afzonderlijke box 3-vrijstelling voor nettopensioen. Bij de vormgeving is zo veel mogelijk aangesloten bij de regels van de Wet op de loonbelasting 1964 voor beschikbare premiereregelingen. Er geldt een netto factor van 0,48 bij de 3%-rekenrente staffel.

2.6.2. Sancties bij afkoop

Voor nettolijfrente en nettopensioen geldt met ingang van 2015 een vrijstelling in box 3. Bij (gedeeltelijke) afkoop wordt de vrijstelling teruggenomen en vindt extra heffing in box 3 plaats. Deze extra heffing is verschuldigd over de helft van de waarde van de nettolijfrente aan het begin van het kalenderjaar waarin afkoop plaatsvindt, vermenigvuldigd met het aantal kalenderjaren tussen 1 januari 2015 en het moment dat de afkoop plaatsvindt. Er geldt een maximum van 10 jaar waardoor nooit een langere inlegperiode wordt verondersteld dan 10 jaar. Dit bedrag wordt tot de bezittingen in box 3 van het daaropvolgende kalenderjaar gerekend. Om te voorkomen dat de forfaitaire benadering voor belastingplichtigen onevenredig ruw uitwerkt, is er een tegenbewijsmogelijkheid.

2.6.3. Invloed nettopensioen op jaarruimte bruto lijfrente

Wanneer iemand nettopensioen opbouwt, heeft dat invloed op de maximale aftrekbare lijfrentepremie. In de formule van de jaarruimte moet de premie voor nettopensioen in het voorafgaande kalenderjaar in mindering worden gebracht.

2.6.4. Vrijstelling nettopensioen voor erfbelasting

Een nettopensioenregeling wordt op dezelfde wijze vrijgesteld van erfbelasting als een pensioenregeling.

2.7. Eigen woning

2.7.1. Herstel lijkt ingezet

Het herstel van de woningmarkt lijkt in 2013 te zijn ingezet. Het aantal transacties neemt voorzichtig toe en de prijzen stabiliseren zich. De gevolgen van de eerdere prijsdalingen op de huizenmarkt verdwijnen hierdoor niet. Door deze prijsdalingen hebben momenteel ongeveer 1,1 miljoen huishoudens een huis dat "onder water" staat.

2.7.2. Verruiming renteaftrek

Huishoudens met een huis onder water zijn minder snel geneigd om te verhuizen, omdat bij verkoop van deze woning een restschuld overblijft. Om de financierbaarheid van restschulden te verbeteren verlengt het kabinet de maximale periode voor de aftrek van rente op restschulden van tien naar vijftien jaar.

Daarnaast maakt het kabinet twee tijdelijke maatregelen ter ondersteuning van de woningmarkt structureel. Het betreft de verlenging van de termijn van de renteaftrek voor de leegstaande voormalige woning die te koop staat of de leegstaande toekomstige eigen woning. De periode waarin de rente wordt afgetrokken wordt structureel opgetrokken naar drie jaar. De tweede regeling die structureel wordt is de regeling herleving van de hypotheekrenteaftrek na verhuur van een voormalige eigen woning.

2.7.3. Geen verlenging verhoogde schenkingsvrijstelling van € 100.000

Het kabinet verlengt de tijdelijk verruimde vrijstelling voor schenkingen voor de eigen woning niet. De verruimde vrijstelling is een eenmalige crisismaatregel waarmee het kabinet beoogde om extra middelen voor de financiering van een koopwoning of aflossing van een eigenwoningschuld te genereren. Dit gaf een impuls aan de woningverkoop in een periode van crisis op de woningmarkt. Op dit moment vertoont de woningmarkt tekenen van herstel. Verlenging van de verruimde vrijstelling zou in deze markt volgens staatssecretaris Wiebes verstoring kunnen gaan werken. Per 1 januari 2015 gaat de reguliere verhoogde vrijstelling weer gelden voor schenkingen van ouders aan kinderen, met een maximum van € 52.752. De tijdelijke regeling is een groot succes. In de raming is uitgegaan van 20.000 schenkingen voor de periode van 1 oktober 2013 tot en met 31 december 2014. De Belastingdienst heeft nu al circa 50.000 aangiftes schenkbelasting ontvangen die betrekking hebben op de tijdelijk verruimde vrijstelling van maximaal € 100.000.

2.7.4. Verlenging van verlaagd btw tarief voor verbouwingen en renovaties

Het lage btw-tarief op arbeid bij verbouwingen en renovaties van woningen ouder dan twee jaar wordt met een half jaar verlengd tot 1 juli 2015. Het tarief voor woningrenovatie en -herstel was voorheen 21% maar is met ingang van 1 maart 2013 tijdelijk verlaagd naar 6%. De tijdelijke maatregel zou, na eerdere verlenging, op 1 januari 2015 eindigen.

2.8. Ondernemers en werkgevers

2.8.1. Gebruikelijk loonregeling van de DGA

Voor directeuren-grotaandeelhouder (oftewel DGA's) geldt de zogenoemde gebruikelijk loonregeling. Deze regeling bepaalt welk bedrag de DGA fiscaal minimaal als belastbaar loon geniet. Dit is in 2015 minimaal € 44.000 of een hoger zakelijk loon. Indien een zakelijk loon hoger zou zijn dan € 44.000 mag de DGA de doelmatigheidsmarge toepassen. De doelmatigheidsmarge houdt in dat de DGA zijn fiscale loon 30% lager mag stellen dan het bedrag van een zakelijk loon. De doelmatigheidsmarge kan echter niet tot gevolg hebben dat het loon op een lager bedrag wordt gesteld dan € 44.000. Het wetsvoorstel verlaagt deze doelmatigheidsmarge van 30% vanaf 2015 naar 25%.

Als hoofdregel geldt dat het fiscaal in aanmerking te nemen loon ten minste het hoogste van de volgende bedragen is:

- 75% van het loon uit de meest vergelijkbare dienstbetrekking;
- het hoogste loon van de overige werknemers van de vennootschap;
- € 44.000.

2.8.2. Werkkostenregeling

Op 1 januari 2011 ging de werkkostenregeling (WKR) voor vergoedingen en verstrekkingen in de loonsfeer in. In eerste instantie facultatief, dat wil zeggen dat werkgevers de keuze hebben om hetzij de werkkostenregeling, hetzij de "oude" regels voor vrije vergoedingen en verstrekkingen toe te passen. Deze keuzemogelijkheid eindigt met ingang van 1 januari 2015. Het Belastingplan 2015 stelt een aantal wijzigingen in de WKR voor. Hierdoor wordt de WKR eenvoudiger uitvoerbaar.

2.9. DGA en zijn pensioen in eigen beheer

Het Belastingplan 2015 bevat geen maatregelen voor de DGA die zijn pensioen in eigen beheer houdt. In twee brieven kondigde de Staatssecretaris van Financiën een onderzoek aan naar oplossingen van de knelpunten bij pensioen in eigen beheer. Een mogelijke oplossing is volgens de Staatssecretaris het invoeren van een Oudedagsbestemmingsreserve (OBR). Maar kennelijk is de uitwerking van dit voorstel nog niet voldoende om opgenomen te worden in het Belastingplan 2015.

2.10. Eenvoudiger belastingstelsel

2.10.1. Keuzes voor een beter belastingstelsel

Het kabinet wil toe naar een hernieuwd belastingstelsel dat de werkgelegenheid en economische groei bevordert. De ambitie van dit kabinet is om met een stelselherziening 100.000 banen te creëren door de lasten op arbeid met € 15 miljard te verlichten. De stelselherziening moet het huidige systeem van belastingen en toeslagen ook sterk vereenvoudigen. Dat staat in de brief Keuzes voor een beter belastingstelsel, die staatssecretaris Eric Wiebes van Financiën op Prinsjesdag naar de Tweede Kamer stuurde. Wiebes geeft aan de hand van acht keuzes richting aan een toekomstig belastingstelsel waarin werken meer loont en dat ondernemerschap bevordert. Deze keuzes bieden financiële ruimte om belastinggeld te verschuiven ten behoeve van een verlaging van de lasten op werk.

2.10.2. Werk

Lagere lasten op arbeid maken het voor mensen die nu geen werk hebben aantrekkelijker om de stap te zetten naar een betaalde baan. Voor mensen die al een baan hebben, wordt het profijtelijk om meer uren te gaan werken. Voor werkgevers geldt dat lagere lasten op arbeid de drempel verlagen om meer mensen in dienst te nemen.

2.10.3. Vereenvoudiging

Het kabinet wil in deze kabinetsperiode een begin maken de invoering van herzieningsmaatregelen. De staatssecretaris kondigt in zijn brief eerste stappen aan om het toeslagen- en belastingstelsel te vereenvoudigen. Het kabinet werkt aan een voorstel voor rechtstreekse bekostiging van instellingen in de kinderopvang. Hierdoor daalt het aantal ontvangers van een kinderopvangtoeslag met 99 procent. Daarnaast wil het kabinet het bestaande stelsel van autobelastingen vereenvoudigen, zonder daarmee het totaal aan lasten te verhogen. De staatssecretaris presenteert hiervoor later dit jaar uitgewerkte voorstellen.

2.10.4. Draagvlak

De staatssecretaris geeft in zijn brief aan dat een stelselherziening onvermijdelijk leidt tot inkomsteneffecten. Het kabinet verwacht op basis van eerdere herzieningen dat € 3 tot 5 miljard aan financiële ruimte nodig is voor lastenverlichting om inkomsteneffecten te compenseren. Zodra deze financiële middelen de komende jaren beschikbaar komen, wil het kabinet deze inzetten als de benodigde smeerolie voor de stelselherziening. Omdat een stelselherziening verstrekkende gevolgen heeft en tijd vraagt, wil het kabinet breed draagvlak verwerven: "Herzieningen voltrekken zich over kabinetsperiodes heen en vragen daarom een meer robuuste politieke en maatschappelijke welwillendheid."

3. Zorg en sociale zekerheid

3.1. Inleiding

In de periode 2005-2010 stegen de collectieve zorguitgaven met gemiddeld 5,7 procent per jaar. Het kabinet wil de zorg betaalbaar houden. Door verschillende reeds ingezette en voorgenomen hervormingen groeien de zorguitgaven in de periode 2011-2015 naar verwachting met ruim de helft minder: gemiddeld circa 2,3 procent. Collectieve stelsels vragen om blijvend onderhoud. Deze stelsels zoals zorg of voor de pensioenen moeten meebewegen met de veranderde omstandigheden. Hierdoor kunnen publieke voorzieningen ook in de toekomst overeind blijven. Het is volgens het kabinet zaak de kosten van de collectieve stelsels in de hand te houden om daarmee belemmeringen voor economische groei en werkgelegenheid weg te nemen. De sociale zekerheid en zorg vormen nu samen bijna de helft van de collectieve uitgaven.

3.2. Werkgelegenheid

Voor het kabinet blijft het een topprioriteit om de werkgelegenheid te herstellen en de hoge werkloosheid te bestrijden. Het CPB verwacht dat de werkgelegenheid in de marktsector weer toe gaat nemen. Meer werkgelegenheid zorgt niet alleen voor economische groei maar ook voor een bredere basis voor het stelsel van sociale zekerheid en zorg. In juli 2014 was 6,7% van de beroepsbevolking werkloos. Op korte termijn vraagt de hoge werkloosheid om scholing, begeleiding naar werk en lagere lasten op arbeid. Op lange termijn hangt de welvaart sterk af van de kwaliteit van de beroepsbevolking en binnenlandse instituties. Het is belangrijk om te blijven investeren in de kwaliteit en kwantiteit van de beroepsbevolking. Werknemers moeten hun werk kunnen combineren met de zorg voor kinderen en zorg voor anderen in de omgeving. Het kabinet richt zich daarbij specifiek op groepen die kwetsbaar zijn op de arbeidsmarkt, zoals jongeren en ouderen.

Om de jeugdwerkloosheid te bestrijden, kunnen werkgevers gebruik maken van de premiekortingsregeling voor jongeren met een uitkering. Om de arbeidsmarktpositie van ouderen te versterken kunnen de volgende maatregelen worden genomen: mobiliteitsbonus, No-riskpolis WW-ers en proefplaatsingen.

3.3. Wet Werk en zekerheid

In tijdelijke contracten is per 1 januari 2015 geen concurrentiebeding meer mogelijk. De ketenbepaling is het maximaal aantal keren dat een tijdelijk contract binnen een periode mag worden verlengd zonder dat een contract voor onbepaalde tijd ontstaat. Per 1 juli 2015 ontstaat - in het kader van de ketenbepaling - na het 2e jaar het recht op een vast contract. De tijdelijke contracten moeten vanaf 1 januari 2015 verplicht een maand voordat ze aflopen worden aangezegd.

Het ontslagrecht wijzigt per 1 juli 2015. Bij ontslag om persoonlijke redenen handelt de kantonrechter het ontslag af. Bij ontslag om bedrijfseconomische redenen handelt het UWV het ontslag af. Daarbij krijgt iedereen recht op een transitievergoeding.

3.4. Brug-WW

De invoering van de brug-WW maakt baanwisselingen waarbij sprake is van substantiële omscholing makkelijker. De brug-WW is erop gericht om mensen van-werk-naar-werk te begeleiden. Mensen gaan direct aan de slag bij een nieuwe werkgever en hebben daarmee meer werkzekerheid. Ze komen niet eerst in de WW voordat ze scholing krijgen en zoeken naar een nieuwe werkgever. Bij een transitie naar een nieuw beroep met noodzakelijke scholing, krijgt men gedurende de scholing een WW-uitkering voor de uren van de scholing. Voor de uren dat men werkt, ontvangt men salaris. De brug-WW drukt daarmee de transitiekosten voor de nieuwe werkgever.

3.5. Werken wordt aantrekkelijker

De arbeidskorting gaat met € 100 omhoog. Dit vergroot de inkomensvoortgang voor mensen die vanuit een uitkering aan het werk gaan. Het wetsvoorstel lost de armoedeval voor de alleenstaande ouder in de bijstand op. Dit neemt een belangrijke financiële belemmering voor alleenstaande ouders om te gaan werken weg.

3.6. AOW

3.6.1. AOW-leeftijd en partnertoeslag

Per 1 januari 2015 is de AOW-leeftijd 65 jaar en 3 maanden. De in het regeerakkoord voorgestelde versnelde verhoging van de AOW is niet opgenomen in de plannen voor 2015. Per 1 januari 2015 vervalt de partnertoeslag bij een jongere partner voor nieuwe AOW'ers.

3.6.2. Wetsvoorstel inkomensondersteuning AOW en intrekking MKOB

Al voor Prinsjesdag publiceerde het kabinet een wetsvoorstel waarmee ze een inkomensondersteuning voor AOW-pensioengerechtigden introduceren. De hoogte van de inkomensondersteuning is gekoppeld aan het aantal jaren dat men voor de AOW verzekerd is geweest (AOW-opbouwjaren). De beoogde inwerkingtredingsdatum is 1 januari 2015. Als het wetsvoorstel per 2015 in werking treedt, komt het daarmee in de plaats van de Tijdelijke regeling inkomensondersteuning van AOW-pensioengerechtigden en het besluit waarmee de Mogelijkheid Koopkrachttegemoetkoming Oudere Belastingplichtigen (MKOB) op nihil gezet wordt. Dit betekent dat de AOW in 2015 voor meer dan drie miljoen gepensioneerde senioren fors omlaag gaat. Het kabinet becijferde hiermee € 750 miljoen per jaar te besparen op de AOW-regeling. Het wetsvoorstel leidt er concreet toe dat de AOW van een alleenstaande (circa € 1.000 per maand) € 25 per maand omlaag gaat. Alleenstaanden gaan er dus € 300 per jaar op achteruit. Zij krijgen vervolgens echter wel een tegemoetkoming van € 100 op jaarbasis. Echtparen kunnen een nog grotere klap verwachten. De bedoeling van de MKOB was destijds om oudere belastingplichtigen te compenseren voor belastingmaatregelen die koopkrachtvermindering tot gevolg hebben.

3.7. Participatiewet

In 2015 komt de nieuwe participatiewet. Deze wet vervangt de Wet sociale werkvoorziening. Met de Participatiewet wil de overheid meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk krijgen. De Participatiewet omvat onder andere de bijstand en de Wajong. De Wajong bestaat vanaf 2015 alleen nog voor mensen die nooit meer kunnen werken. De bestaande Wajongers zullen de komende jaren getoetst worden op hun arbeidsvermogen. Gemeenten worden verantwoordelijk voor werk voor mensen met een arbeidsbeperking. Door de Participatiewet kunnen gemeenten werkgevers aanmoedigen om banen voor die mensen te bieden door deels het loon te betalen.

3.8. Zorgen voor houdbare zorg

De Nederlandse zorg is vergeleken met andere welvarende landen van hoog niveau. De levensverwachting is gestegen en mensen leven langer zonder beperkingen. Dankzij goede zorg kunnen mensen langer doorwerken. Nieuwe behandelingen en begeleiding van mensen die eerder niet geholpen konden worden, kosten geld. Sinds 2010 is de uitgavengroei beperkt. Maatregelen als akkoorden en verbeteringen in de zorg, in overleg met alle betrokken partijen, leiden tot kostenbeheersing. De kwaliteit van de zorg verbetert hierdoor ook.

3.8.1. Zorgpremie

De zorgpremie stijgt naar verwachting met ruim € 100. De stijging is minder dan waar de Miljoenennota 2014 vanuit ging. De stijging heeft vooral technische oorzaken, zoals de uitbreiding van het basispakket met de wijkverpleging. De zorgverzekeraars bepalen zelf de daadwerkelijke premie. Deze maken zij voor eind november 2014 bekend.

3.8.2. Eigen risico zorg

De indexatie van het eigen risico wordt beperkt omdat de kostengroei in de zorg op het laagste niveau van de eeuw staat. Het eigen risico stijgt in 2015 naar € 375. De eigen betalingen voor verpleging en verzorging vervallen.

3.8.3. Wijkverpleging

De vergoeding voor de wijkverpleging zit vanaf in het basispakket van de zorgverzekeringswet. De eigen betalingen voor verpleging en verzorging komen hiermee te vervallen. De wijkverpleegkundige zorgt samen met de huisarts voor de goede zorg in de buurt. De wijkverpleegkundige zal de zorg en coördinatie zelf invullen. De wijkverpleging valt niet onder het verplicht eigen risico.

3.9. Studiefinanciering

De studiefinanciering wordt in 2015 herzien. Er is geen sprake meer van een gift. Studenten kunnen lenen om in hun levensonderhoud te voorzien. Ze lenen tegen een voordelige rente en moeten hun studieschuld na hun afstuderen terugbetalen als ze meer dan het wettelijk minimumloon verdienen.

Deel 2

Stand van zaken

4. Sociale zekerheid

4.1. Algemene ouderdomswet (AOW)

4.1.1. AOW-leeftijd gaat stapsgewijs verder omhoog

Sinds 2013 gaat de AOW-leeftijd stapsgewijs omhoog naar 67 jaar. De eerste drie jaren met één maand per jaar. De daarop volgende drie jaren (2016 tot en met 2018) jaarlijks met twee maanden. En vanaf 2019 met drie maanden. In 2023 is de AOW-ingangleeftijd 67 jaar. Vanaf 2024 is er een koppeling aan de stijging van de levensverwachting. Jaarlijks wordt berekend of de ontwikkeling van de gemiddelde resterende levensverwachting aanleiding geeft om de AOW-leeftijd met drie maanden te verhogen. Een verhoging van de AOW-leeftijd wordt minimaal vijf jaar van tevoren aangekondigd.

In 2014 en 2015 is de AOW-ingangsdatum respectievelijk 65 jaar en 2 maanden en 65 jaar en 3 maanden. De AOW gaat voor iedereen die is geboren na 1956 op zijn vroegst in op 67 jaar.

4.1.2. Status wetsvoorstel snellere verhoging AOW-ingang

In het regeerakkoord van oktober 2012 stelde het kabinet een snellere verhoging van de AOW-ingangsdatum voor. De AOW-leeftijd zou van 2016 tot en met 2018 met drie maanden en van 2019 tot en met 2021 met vier maanden omhoog gaan. Dit wetsvoorstel zou in maart 2014 ingediend worden bij de Tweede Kamer en moeten ingaan op 1 januari 2016. Het wetsvoorstel voor versnelde verhoging van de AOW-ingang is nog niet ingediend.

4.1.3. AOW-partnertoeslag vervalt in 2015

Vanaf 1 april 2015 vervalt de inkomensafhankelijke partnertoeslag. Dit is een toeslag die AOW-ers met een jongere partner krijgen wanneer die partner geen of weinig inkomen heeft. Degenen die vóór 1 januari 1950 geboren zijn en een AOW-toeslag ontvangen, behouden deze toeslag totdat de jongere partner AOW-pensioen krijgt of een te hoog inkomen krijgt.

4.1.4. Geen afbouw bestaande AOW-partnertoeslag voor hogere inkomens

Het kabinet wilde de bestaande partnertoeslag AOW voor mensen met een hoger inkomen in drie jaar afbouwen. Dit voorstel was onderdeel van het regeerakkoord van oktober 2012. De Eerste Kamer stemde er niet mee in. Het kabinet trok het wetsvoorstel in op 30 juni 2014.

4.1.5. Hogere AOW als beide partners een eigen huis hebben

Samenwonende AOW-ers die beiden nog een eigen koop- of huurwoning hebben, krijgen in de toekomst 70% AOW. Nu krijgen deze ouderen een lagere AOW-uitkering van 50%. Dit staat in het wetsvoorstel tot wijziging van de AOW. De wijziging gaat gelden met terugwerkende kracht tot 1 februari 2014. Daarom handelt de Sociale Verzekeringsbank (SVB) al vanaf 1 februari 2014 volgens de nieuwe wet.

4.1.6. AOW bij samenwonen (kostendelersnorm)

De huidige uitkering voor een AOW-er die samenwoont met een eerste graad bloedverwant is 70% van het wettelijk minimumloon.

Op 1 juli 2014 stemde de Eerste Kamer in met het wetsvoorstel om de kostendelersnorm in te voeren. De kostendelersnorm houdt in dat de Aanvullende Inkomensvoorziening Ouderen (AIO-aanvulling), AOW of nabestaandenuitkering Anw lager wordt als er meer personen van 21 jaar of ouder op één adres wonen. De relatie tussen de kostendelers doet er niet toe.

De kostendelersnorm gaat gelden voor iedere AOW-gerechtigde die samenwoont. Voor de AOW gaat deze naar verwachting op 1 juli 2016 in, voor de Anw op 1 juli 2015.

4.1.7. Aanscherping voorwaarden inkoopregeling AOW

Het kabinet scherpste de voorwaarden aan waaronder mensen die voor het eerst in Nederland komen wonen of werken hun ontbrekende AOW-verzekeringsjaren vrijwillig kunnen inkopen. Dit om onbedoeld en ongewenst gebruik van deze in de Algemene Ouderdomswet opgenomen inkoopregeling tegen te gaan.

4.2. Algemene nabestaandenwet (Anw)

4.2.1. Halfwezenuitkering

Sinds oktober 2013 maakt de halfwezenuitkering deel uit van de nabestaandenuitkering. Nabestaanden met kinderen jonger dan 18 jaar ontvangen een hoge nabestaandenuitkering van 90% van het netto-minimumloon.

De halfwezenuitkering is - net als de nabestaandenuitkering - inkomensafhankelijk en eindigt bij hertrouwen of samenwonen van de nabestaande.

4.2.2. Kindgebonden budget

Vanaf 1 januari 2015 bedraagt het Anw-bedrag voor een nabestaande met kinderen jonger dan 18 jaar 70% van het minimumloon. Een verhoging van het kindgebonden budget die de Belastingdienst uitbetaalt, compenseert deze verlaging.

4.2.3. Duur nabestaandenuitkering gemaximeerd op één jaar

In het regeerakkoord van oktober 2012 spraken de VVD en PvdA af dat mensen die vanaf 1 juli 2014 een beroep doen op de Anw maximaal één jaar een uitkering krijgen. In het Begrotingsakkoord tussen D66, ChristenUnie, SGP en de coalitiepartijen in oktober 2013 is afgesproken dat deze maatregel niet doorgaat.

4.3. WW

Vorig jaar kondigde het Kabinet aan dat de WW zou worden hervormd. Onder meer door beperking van de maximale uitkeringsduur tot twee jaar en ervoor te zorgen dat werken vanuit de WW vaker loont. De Eerste Kamer nam het wetvoorstel hiervoor in juli 2014 aan.

De wet gaat in op 1 januari 2016. De maximale uitkeringsduur wordt gefaseerd teruggebracht naar twee jaar volgens onderstaande tabel.

Tabel 5: Maximale uitkeringsduur WW

		Arbeidsverleden op 1 januari 2016 bepaalt in welke kolom iemand zit														
kwartaal		>=38	37	36	35	34	33	32	31	30	29	28	27	26	25	24
2016	1	37	36	35	34	33	32	31	30	29	28	27	26	25	24	24
	2	36	35	34	33	32	31	30	29	28	27	26	25	24	24	24
	3	35	34	33	32	31	30	29	28	27	26	25	24	24	24	24
	4	34	33	32	31	30	29	28	27	26	25	24	24	24	24	24
2017	1	33	32	31	30	29	28	27	26	25	24	24	24	24	24	24
	2	32	31	30	29	28	27	26	25	24	24	24	24	24	24	24
	3	31	30	29	28	27	26	25	24	24	24	24	24	24	24	24
	4	30	29	28	27	26	25	24	24	24	24	24	24	24	24	24
2018	1	29	28	27	26	25	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24
	2	28	27	26	25	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24
	3	27	26	25	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24
	4	26	25	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24
2019	1	25	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24
	2	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24

4.4. IOAW en IOW

De IOW en IOAW geven oudere ontslagen werknemers een inkomen tot de AOW-ingangsdatum nadat de WW-uitkering is geëindigd.

De IOW-uitkering krijgen werknemers die 60 jaar of ouder zijn op het moment dat zij worden ontslagen. Deze regeling vervalt vanaf 2020.

De IOAW krijgen werknemers die 50 jaar of ouder zijn op het moment dat zij worden ontslagen en de partner geen of weinig inkomen heeft. Deze regeling geldt niet meer voor werknemers die geboren zijn op of na 1 januari 1965.

5. Pensioen

5.1. Aangepast Witteveenkader

De fiscale regels voor het aanvullend pensioen (ook wel Witteveenkader genoemd) veranderden op 1 januari 2014. De pensioenrichtleeftijd ging naar 67 jaar en is op vergelijkbare wijze als de AOW-leeftijd gekoppeld aan de ontwikkeling van de levensverwachting. Dat wil zeggen dat het ministerie van Financiën jaarlijks vaststelt of de ontwikkeling van de levensverwachting aanleiding geeft om de pensioenrichtleeftijd te verhogen. Een verhoging van de pensioenrichtleeftijd vindt, anders dan bij de AOW-leeftijd, steeds plaats in stappen van een jaar.

Op 1 januari 2014 gingen de maximale opbouwpercentages naar beneden. Van 2 naar 1,9 procent (eindloonregelingen) en van 2,25 naar 2,15 procent (middelloonregelingen). Opgebouwde pensioenaanspraken blijven intact. De maximale opbouwpercentages voor nabestaandenpensioen en wezenpensioen gingen evenredig omlaag.

De beschikbare premiestaffels zijn ook aangepast. Op 12 februari 2013 publiceerde het Centraal Aanspreekpunt Pensioenen (CAP) een aangepast staffelbesluit.

5.2. Verlaging maximum opbouw- en premiepercentages pensioenen

De maximale opbouwpercentages gaan in 2015 verder omlaag. Van jaarlijks 1,9 naar 1,657 procent (eindloonregelingen) en van 2,15 naar 1,875 procent (middelloonregelingen). De staffels voor beschikbare premieregelingen gaan navenant omlaag, evenals de maximale opbouwpercentages voor partnerpensioen en wezenpensioen. Opgebouwde pensioenaanspraken blijven intact.

5.3. Maximering pensioengevend inkomen

Het pensioengevend loon is vanaf 1 januari 2015 maximaal € 100.000 (geïndexeerd). Dat betekent dat er geen fiscaal gefacilieerde pensioenopbouw meer kan plaatsvinden over het inkomen boven deze grens. Maximering van het pensioengevend loon geldt niet voor arbeidsongeschiktheidspensioen.

5.4. 2015: Lagere pensioenrichtleeftijd toegestaan

Een pensioenrichtleeftijd lager dan 67 jaar is toegestaan. Volgens de Wet op de loonbelasting 1964 moet het pensioen dat ingaat vóór 67 dan wel actuariel worden herrekend. Die herrekening kan plaatsvinden in de opbouwfase of op de ingangsdatum van het pensioen. De maximale opbouwpercentages voor ouderdomspensioen zijn:

Tabel 6: Maximaal opbouwpercentage bij verschillende pensioenleeftijden

Pensioenleeftijd volgens pensioenregeling	Maximaal opbouwpercentage ouderdomspensioen in een eindloonstelsel	Maximaal opbouwpercentage ouderdomspensioen in een middelloonstelsel
67	1,657	1,875
66	1,536	1,739
65	1,428	1,616
64	1,329	1,504
63	1,240	1,403
62	1,158	1,311
61	1,084	1,226
60	1,015	1,149

5.5. Franchise

Vanaf 1 januari 2015 kan in 40 jaar (was 37 jaar) een pensioen van 75% van een gemiddeld salaris worden opgebouwd. De minimaal in aanmerking te nemen AOW-franchise voor een middelloonregeling wordt hierdoor lager. De minimale franchise verschilt per gekozen pensioensysteem.

Tabel 7: Franchisebedragen (cijfers 2014)

Verzekerde regelingen	Tot en met 2014	Vanaf 2015
Eindloon	€ 13.449	€ 14.204
Middelloon / beschikbare premie	€ 13.449	€ 12.552

Verschillende franchises bij verschillende pensioensystemen werken verwarrend. Het Verbond van Verzekeraars pleit voor één minimale franchise voor alle pensioensystemen: een franchise zoals voor het middelloonsysteem, uitgaande van 100/75. Hierop is nog geen reactie gegeven door het ministerie van Financiën.

5.6. Netto staffels gelden voor alle premieovereenkomsten

Vanaf 1 januari 2015 moeten beschikbare premieregelingen fiscaal getoetst worden aan netto-staffels. Op 29 april 2014 publiceerde het CAP de (voorlopig) aangepaste staffels. Deze gewijzigde premiestaffels worden nog bij beleidsbesluit definitief vastgesteld.

5.7. Pensioenrichtleeftijd in 2016 naar 68?

Het CBS publiceert één keer per twee jaar de benodigde kerncijfers in de formule die bepaalt of de pensioenrichtleeftijd omhoog gaat. De laatste keer dat zij dit publiceerde was op 13 december 2012. De CBS-tafels leidden toen niet tot een verhoging van de pensioenrichtleeftijd. De eerstvolgende keer dat het CBS de macro gemiddelde levensverwachting publiceert zal naar verwachting december 2014 zijn. Aangezien de Wet op de loonbelasting 1964 voorschrijft dat een wijziging uiterlijk één jaar voor de wijziging bekend moet zijn gemaakt, is uiterlijk op 31 december 2014 bekend of de pensioenrichtleeftijd op 1 januari 2016 omhoog gaat naar 68.

6. Lijfrente

6.1. Uiterste ingangsdatum lijfrente

Een (tijdelijke) oudedagslijfrente moet uiterlijk ingaan in het jaar waarin de lijfrentegerechtigde de leeftijd heeft bereikt die vijf jaar hoger is dan de AOW-ingangleeftijd. Deze leeftijdsgrens geldt niet wanneer een onderneming wordt gestaakt na de AOW-ingangleeftijd + vijf jaar. De lijfrentetermijnen die worden aangekocht voor de stakingswinst of oudedagsreserve moeten dan wel direct ingaan. Voor de tijdelijke lijfrente geldt nog steeds een minimale duur van vijf jaar en een maximale uitkering per jaar van € 20.953 (2014). Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd.

6.2. Jaarruimte

In 2014 is de formule voor het bepalen van de jaarruimte: $15,5\% (IG - AF) - 7,2A - F$.

De formule wordt in 2015: $13,8\% (IG - AF) - 6,5A - F$. De betekenis van de afkortingen is:

- **IG** = inkomensgrondslag (inkomen voorafgaand jaar)
- **AF** = AOW-franchise
- **A** = Pensioenaangroei (voorafgaand jaar)
- **F** = Toename van de oudedagsreserve (voorafgaand jaar)

Het inkomen in de inkomensgrondslag wordt vanaf 2015 gemaximeerd op € 100.000. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd.

De AOW-franchise is in 2013 en 2014 hetzelfde gebleven: € 11.829. Evenals de maximale inkomensgrondslag: € 162.457. Als de franchise in 2015 ongewijzigd blijft wordt de formule vanaf 2015: $13,8\% * (\text{€ } 100.000 - \text{€ } 11.829) - 6,5A - F$. Het maximale bedrag aan jaarruimte in 2015 wordt dan € 12.168. In 2014 bedraagt de maximale ruimte € 25.181. Een verschil van ruim € 13.000!

6.3. Reserveringsruimte

In 2014 is de formule voor de reserveringsruimte: $17\% \times PG$ max. € 6.989 (of € 13.802). In 2015 blijft het percentage van 17 hetzelfde.

Het hoge aftrekbedrag geldt vanaf AOW-datum +/- 10 jaar (Dit was tot 2013: 55 jaar).

6.4. Ingangs- en einddatum

Tabel 8: Ingangs- en einddatum verschillende soorten lijfrenten

Soort lijfrente	Ingangsdatum	Einddatum
Oudedagslijfrente	Uiterlijk de AOW-leeftijd + 5 jaar	Overlijden
Tijdelijke oudedagslijfrente (opgebouwd tot 2014)	Niet eerder dan het kalenderjaar waarin de 65-jarige leeftijd wordt bereikt en Niet later dan het kalenderjaar waarin de 70-jarige leeftijd wordt bereikt of AOW-gerechtigde leeftijd + 5 jaar	Minimaal 5 jaar na de ingangsdatum
Tijdelijke oudedagslijfrente (opgebouwd na 1-1-2014)	Niet eerder dan het kalenderjaar waarin de AOW-gerechtigde leeftijd wordt bereikt en... Niet later dan vijf jaar na het kalenderjaar waarin de AOW-gerechtigde leeftijd is bereikt	Minimaal 5 jaar na de ingangsdatum
Overbruggingslijfrente	Vrij	Kalenderjaar waarin: <ul style="list-style-type: none"> • de 65-jarige leeftijd wordt bereikt of • de AOW-gerechtigde leeftijd wordt bereikt of • het pensioen ingaat

6.5. Lijfrente in de winstfeer

Op 3 juni 2014 publiceerde de Staatsecretaris van Financiën een geactualiseerd verzamelbesluit Lijfrente in de winstfeer. Dit verzamelbesluit heeft betrekking op lijfrenten bij het staken van de onderneming en bij afname van de oudedagsreserve.

Een aftrekbare lijfrente kan worden bedongen als tegenprestatie voor de overdracht van (een deel van) een onderneming. De lijfrente moet worden bedongen bij een verzekeraar of een overnemende ondernemer. Als de lijfrente is bedongen bij de overnemende onderneming, dan mag bij overdracht van die onderneming de lijfrenteverplichting niet zonder meer worden overgedragen. Dit mag alleen als de gehele onderneming wordt overgedragen.

In enkele gevallen is het -na goedkeuring van de belastingdienst- mogelijk om de lijfrenteverplichting fiscaal geruisloos aan de overnemende ondernemer over te dragen. Bijvoorbeeld bij een juridische splitsing/fusie of als bij de overdracht van de onderneming een vermogensbestanddeel achterblijft dat geen enkele functie meer heeft.

7. Nettolijfrente

7.1. Achtergrond

Over het inkomen dat meer bedraagt dan € 100.000 kan vanaf 1 januari 2015 niet langer fiscaal gefacilieerd een oudedags- of nabestaandenuitkering worden opgebouwd. Ongeveer 2% van alle werknemers treft dit. Zij hebben een inkomen van meer dan € 100.000.

Loonklasse	Alle werknemers	55-65 jaar	Overig
< modaal	60%	47%	61%
1 – 2 maal modaal	33%	39%	33%
2 – 3 maal modaal	5%	10%	5%
3 – 4 maal modaal	1%	3%	1%
meer dan 4 maal modaal	1%	2%	1%
totaal	100%	100%	100%

Tabel 9: Verdeling looninkomen 2013 (in % van totaal)

7.2. Nettolijfrente

Voor deze werknemers is een nieuwe faciliteit ontwikkeld: de nettolijfrente. Met de nettolijfrente kunnen werknemers en ondernemers met een inkomen vanaf € 100.000 een oudedagsvoorziening opbouwen die overeenkomt met een jaarlijkse bruto pensioenopbouw van 1,875% middelloon.

7.3. Fiscale behandeling nettolijfrente

De nettolijfrente is niet belast met inkomstenbelasting. De premie of inleg wordt betaald uit het netto inkomen. De lijfrente moet -afgezien van de netto premie- voldoen aan de bestaande lijfrentewetgeving. Het moet dus voorzien in een inkomen voor de oudedag of voor een nabestaande. De waarde van nettolijfrente is dan vrijgesteld in box 3. En de uitkeringen worden niet belast in box 1 van de inkomstenbelasting.

In de Successiewet komt een vrijstelling van Erfbelasting voor de nettolijfrente. Eenzelfde vrijstelling geldt voor fiscaal gefaciliteerde lijfrenten waarvan de premies in aftrek zijn gebracht.

7.4. Vrijwillige deelname en bijdrage werkgever

De nettolijfrente is een vrijwillige regeling voor werknemers met een inkomen boven € 100.000. Wanneer de werkgever een regeling aanbiedt, is de werknemer niet verplicht om hier aan deel te nemen. Hij kan bijvoorbeeld zelf een nettolijfrente afsluiten in de derde pijler of helemaal niets doen.

Een werkgever die een bijdrage verstrekt aan deelnemers van de nettolijfrente, moet dit ook in dezelfde mate doen aan zijn overige werknemers die voor het overige in dezelfde omstandigheden verkeren. Met andere woorden, vergelijkbare werknemers die niet deelnemen aan de nettolijfrente moeten de werkgeversbijdrage als extra loon ontvangen.

7.5. Nettolijfrente en nettopensioen

De nettolijfrente kan worden gesloten bij een levensverzekeraar (lijfrenteverzekering), een bank (lijfrentebankrekening) of beleggingsinstelling (lijfrentebeleggingsrekening). Op verzoek van de Kamer is ook voorzien in een nettopensioen in de tweede pijler. In eerste instantie ging het kabinet ervan uit dat weliswaar sprake was van een pensioen in de zin van de Pensioenwet, maar fiscaal van een lijfrente als bedoeld in de Wet IB 2001. Met het Belastingplan 2015 verlaat het kabinet dit uitgangspunt en introduceert het een eigen fiscaal kader voor het nettopensioen, gebaseerd op de bepalingen van de Wet LB 1964 (zie ook paragraaf 2.6). Als de werkgever in zijn pensioenovereenkomst het vrijwillige nettopensioen aanbiedt, mag een pensioenverzekeraar of een pensioenfonds dat nettolijfrente (dus nettopensioen) uitvoeren. Pensioenfondsen moeten dit nettopensioen wel opnemen in een aparte administratie.

Voor de nettolijfrente en nettopensioen geldt dat de premieruimte gebaseerd is op de beschikbare premiestaffels, zoals we die nu voor het bruto pensioen kennen, gecorrigeerd met een netto factor van 0,48%. Voor het nettopensioen geldt de staffel op basis van 3% rekenrente. Voor de nettolijfrente de 4%-staffel.

Ook bij het nettopensioen geldt dat als een werkgever een bijdrage verstrekt aan deelnemers aan de nettopensioenregeling, hij dit ook in dezelfde mate moet doen aan zijn overige werknemers die voor het overige in dezelfde omstandigheden verkeren.

8. Gouden handdruk stamrecht

8.1. Ontslagvergoeding tot 2014

Een ontslagvergoeding is - net als andere loonbestanddelen - loon waarover de werkgever loonbelasting moet inhouden en betalen aan de belastingdienst.

Tot 2014 kon belastingheffing over een ontslagvergoeding worden uitgesteld. Daarvoor moest de ontslagvergoeding worden omgezet in een aanspraak op periodieke uitkeringen (stamrecht). Bij het omzetten van de ontslagvergoeding in een stamrecht was de stamrechtvrijstelling van toepassing. Het stamrecht moest dan wel voldoen aan een aantal voorwaarden. Het stamrecht moest bijvoorbeeld uiterlijk ingaan op de AOW-leeftijd en mocht niet worden afgekocht. Afkoop werd bestraft met een extra heffing van 20% (revisierente).

8.2. De ontslagvergoeding vanaf 2014

Sinds 1 januari 2014 geldt de stamrechtvrijstelling niet meer. De belastingheffing over de ontslagvergoeding kan niet meer worden uitgesteld.

8.3. Overgangsregeling voor stamrechten

Voor op 1 januari 2014 bestaande stamrechten geldt een overgangsregime. Bij gehele of gedeeltelijke afkoop van zo'n stamrecht is vanaf 1 januari 2014 geen revisierente van 20% meer verschuldigd.

Als een ontslagstamrecht in 2014 in één keer wordt afgekocht, wordt maar 80% van het stamrecht belast. Dit geldt alleen wanneer het ontslagstamrecht vóór 1 januari 2014 is gesloten en de stamrechtkoopsom betaald is vóór 15 november 2013. Wanneer een gedeelte van het stamrecht wordt afgekocht in 2014, of het stamrecht na 2014 volledig wordt afgekocht, geldt de 80%-regeling niet.

8.4. Ontslagvergoeding wordt transitievergoeding

Vanaf 1 juli 2015 hebben werknemers die na twee jaar dienstverband worden ontslagen recht op een transitievergoeding. De transitievergoeding is gelijk aan 1/6 maandsalaris per half gewerkt jaar in de eerste 10 jaren en 1/4 maandsalaris per half dienstjaar in de jaren erna. Het maakt daarbij niet uit of het UWV of de kantonrechter beslist over het ontslag. De transitievergoeding is maximaal € 75.000 of (wanneer het jaarsalaris meer bedraagt) één jaarsalaris.

De werkgever hoeft in bepaalde situaties geen transitievergoeding te betalen. Bijvoorbeeld wanneer hij daardoor in financiële problemen komt, het een kleine ondernemer is met minder dan 25 werknemers of de werknemer ernstig verwijtbaar of nalatig heeft gehandeld.

De transitievergoeding is bedoeld om de overgang (transitie) naar ander baan te vergemakkelijken en om de gevolgen van het ontslag voor de werknemer te verzachten.

Partijen mogen bij aangaan dienstbetrekking of bij ontslag met wederzijds goedvinden een hogere ontslagvergoeding afspreken.

